

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2026-2030 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ**

N	Նպատակներ և գործողություններ	Ցուցանիշ	(Հենանիշ) / Թիրախ	Վերջնա-ժամկետ	Ֆինանսա-վորում	Կատարող / Համակատարող
	Լրիվ ծանրաբեռնվածության համարժեքով հետազոտողների քանակը՝ 6000 պետական ֆինանսավորմամբ: Մասնավոր հատվածում աշխատող հետազոտողների ներառմամբ՝ 8000,					
	Վեր օֆ սայնս միջազգային ինդեքսավորման համակարգում ինդեքսավորվող պարբերականներում գիտական հրապարակումների քանակը՝ 6000/տարի					
	ՀՆԱ նկատմամբ հետազոտությունների և մշակումների ոլորտին հատկացումների մասնաբաժինը՝ 1.0 %, որից պետական ներդրումներն առնվազն 0.75 %					
	Գիտության և տեխնիկայի գերակա ուղղություններով իրականացվող առնվազն 4 համալիր ծրագիր					
	Արտոնագրային համագործակցության մասին պայմանագրի շրջանակում ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպությունների գրանցած արտոնագրերի քանակ՝ 70 (2026-2030 թթ. ընթացքում)					
	Բուհերի հետ ինտեգրված խոշոր պետական գիտական կազմակերպություններ՝ մինչև 15					
ՌՆ-1	Հետազոտությունների գերազանցության խթանում					
ՄԱ1-1	Մարդկային ներուժի զարգացում և պահպանում					
	2030 թվականի դրությամբ արտերկրի առաջատար գիտական կենտրոններում վերապատրաստված գիտաշխատողները կկազմեն երիտասարդ և միջին տարիքի գիտաշխատողների քանակի 30% -ը, դոկտորանտուրայում սովորողների քանակությունը 2030 թվականին կլինի առնվազն 800 ուսանող, իսկ 2026-2030 թվականների ընթացքում գիտական աստիճան ստացածների քանակությունը կլինի 1500՝ որից ԲՏՀՄ գիտակարգերում գիտական աստիճան ստացածների մասնաբաժինը կլինի 70%-ից ավել: Արտերկրի ղեկավար կամ խորհրդատու ունեցող գիտական խմբերի քանակը կազմում է առնվազն 400: Միջգիտակարգայնությունն ապահովելու նպատակով մինչև 200 հետազոտող մասնակցել է նոր հմտությունների ձեռքբերման դասընթացների: Հետազոտողների մինչև 55 տարեկան տարիքային խմբի առնվազն 60% -ի շրջանակում իրականացվել է անգլերեն լեզվի իմացության մակարդակի ստուգում և գործընկեր կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ կազմակերպվել են անգլերենի իմացության բարելավման դասընթացներ՝ գիտելիքի հետագա ստուգմամբ: 2030 թվականի դրությամբ գիտության համակարգի հանրային հատվածում լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ աշխատող հետազոտողների թիվը կկազմի 6000:					
Գ1.1.1	Գիտական աշխատողների և հետազոտողների առաջատար	Իրականացվում են գիտական կազմակերպությունների մինչև 55 տարեկան հետազոտողների վերապատրաստման ծրագրեր աշխարհի առաջատար հետազոտական	(34) 2026-30 2027-120 2028-240	2026-2030 յուրաքան- յուր տարվա	180,000,000 720,000,000 1,440,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

	կենտրոններում վերապատրաստման ծրագրի իրականացում:	կենտրոններում՝ այդ թվում գործընկեր բուհերում և հետազոտական կազմակերպություններում՝ 3-12 ամիս տևողությամբ, ներառյալ դոկտորանտների հետազոտական աշխատանքների որոշակի մասն արտերկրի կենտրոններում իրականացնելը: Վերապատրաստման մասնակցածների քանակ:	2029-500 2030-1000	դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակի դրությամբ	3,000,000,000 6,000,000,000	
Գ1.1.2	Դոկտորանտության և կրթության և հետազոտությունների աղյուսավետ կազմակերպում:	Կառավարության որոշմամբ պետության կողմից ուսանողներին տրամադրվող կրթաթոշակների տրամադրման կարգով ամրագրվել է դոկտորանտության սովորողներին կրթաթոշակների (ուսման վարձի փոխհատուցման նպատակով) տրամադրման կարգը և պայմանները, որը խրախուսում է ԲՏՃՄ մասնագիտություններով կրթությունը: Տվյալ տարում դոկտորանտության սովորողների քանակությունը:	(553) 2026-600 2027-650 2028-700 2029-750 2030-800	2026-2030 հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	210,000,000 227,500,000 245,000,000 262,500,000 262,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.1.3	Դոկտորանտության ուսանողներին հետազոտական դրամաշնորհների տրամադրում	«Ասպիրանտների և երիտասարդ հայցորդների հետազոտությունների աջակցության ծրագիր» մրցույթը վերաձևակերպվել է «դոկտորական հետազոտությունների աջակցության մրցույթի» որի շրջանակներում որոշակի պայմանների բավարարող դոկտորանտներին տրամադրվում է դրամաշնորհ՝ աշխատանքի վարձատրության և հետազոտական աշխատանքի հետ կապված նախնական կարիքների բավարարման համար՝ մինչև 3 տարի ժամկետով: Ընթացիկ Շահառուների քանակը:	(110) 2026-150 2027-200 2028-250 2029-320 2030-400	2026-2030 Հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	600,000,000 800,000,000 1,000,000,000 1,280,000,000 1,600,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.1.4	Արտերկրի առաջատար գիտնականների ներգրավում դոկտորական ատենախոսությունների ղեկավարման աշխատանքներում	Ստեղծված է իրավական հստակ շրջանակ, որի արդյունքում հնարավորություն է ստեղծվում ներգրավել արտերկրի առաջատար հետազոտողների որպես դոկտորական աշխատանքների ղեկավարներ: Արտերկրի ղեկավար ունեցող դոկտորանտների քանակ:	(<10) 2026-10 2027-20 2028-40 2029-80 2030-120	2026-2030 Նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

Գ1.1.5	Հեռավար լաբորատորիաների հիմնադրման, Լաբորատորիաների ամրապնդման, Ինտեգրման և առաջատար հետազոտությունների իրականացման մրցույթների կազմակերպում	Հիմք ընդունելով նախորդող ժամանակահատվածում ոլորտում վարվող քաղաքականությունը՝ վերանայված են մրցույթների պայմանները՝ դնելով մուտքային ավելի բարձր պահանջներ, կատարողականի ավելի բարձր պայմաններ և արտերկրի գործընկերոջից ակնկալիքների հստակ շրջանակ՝ կազմակերպվում են նշված համակարգային նշանակության մրցույթները: Տվյալ տարում մրցույթների շրջանակներում երաշխավորված ընթացիկ ծրագրերի քանակ:	(160) 2026-200 2027-250 2028-300 2029-350 2030-400	2026-2030 Նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	6,000,000,000 7,500,000,000 9,000,000,000 10,500,000,000 13,000,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.1.6	Գլոբալ տաղանդների ներգրավման ծրագրի իրականացում	Վերանայվել է ՀՀ տարածքում արտերկրի գիտնականների հետազոտությունների իրականացման ծրագրի տրամաբանությունը՝ նախատեսելով կարիերայի տարբեր մակարդակներում գտնվող հետազոտողների ներգրավման հնարավորություններ՝ յուրաքանչյուր ենթածրագրի համար սահմանելով դրանցից ակնկալիքները: Նախատեսված են նաև հետագա շարունակականությունը ապահովող ընթացակարգերն: Գլոբալ տաղանդների ներգրավման ծրագիրը և ենթածրագրերը մեկնարկած է: Ծրագրի շահառուների քանակ:	(25) 2026-32 2027-45 2028-60 2029-100 2030-150	2026-2030 Դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	384,000,000 540,000,000 720,000,000 1,200,000,000 1,800,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.1.7	Արդյունավետ աշխատող հետազոտողների քանակի ավելացում	Հանրային գիտական կազմակերպություններում աշխատաժամանակի լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ հետազոտողների քանակությունն ավելացել է՝ մրցութային ծրագրերով ներգրավված հետազոտողների և երիտասարդ կադրերի ներգրավմամբ, որը զուգակցված է ցածր արդյունավետությամբ աշխատող հետազոտողների ազատմամբ: Ներդրված է նաև ճարտարագիտատեխնիկական պաշտոններում առավել ակտիվ ուսանողների ներգրավման մեխանիզմը, ինչը կկանխի վաղ ուսանողական տարիներին ուսանողների արտահոսքը այլ ոլորտներ: Աշխատաժամանակի	(3012) 2026 - 3500 2027- 4000 2028- 4500 2029 - 5000 2030 - 6000	2026-2030 դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	1,485,000,000 2,970,000,000 4,455,000,000 5,940,000,000 8,874,360,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ (FTE) աշխատողների թիվը:				
Գ1.1.8	Գլոբալ առաջնորդության ծրագիր	Մշակվել է գլոբալ առաջատար, բարձր մրցունակությամբ և մասնագիտական բարձր արտադրողականության փուլում գտնվող հետազոտողների ներգրավման ծրագիրը, որն իրականացվում է «Ակադեմիական քաղաք» ծրագրի շրջանակներում կառուցվելիք ենթակառուցվածքների շուրջ: Ծրագիրն իրականացվում է գիտության և տեխնիկայի գերակայությունների ուղղությամբ և այլ ծրագրերի համեմատությամբ հանդիսանում է խոշորամասշտաբ՝ երաշխավորելով հետազոտողի տեղափոխությունը Հայաստանի Հանրապետություն և տարեկան շատ խոշոր բյուջեով ֆինանսավորում մինչև 10 տարվա կտրվածքով՝ միջանկյալ արդյունքային :	(0) 2029-2 2030-5	2029-2030 դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	800,000,000 2,000,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.1.9	Նոր հմտությունների ձեռքբերման հնարավորությունների ստեղծում	Համալսարաններում և գիտական կազմակերպություններում մշակվել են հետազոտողների վերավորակավորման կամ նոր հմտությունների ձեռք բերման կարճ ծրագրեր (ԱԲ կիրառության ոլորտներ, նոր սարքային մեթոդներ ու գործիքներ, հետազոտության կազմակերպման ժամանակակից ընթացակարգեր ու ստանդարտներ և այլն): Մշակված դասընթացների/մոդուլների քանակ:	(-) 2027-5 2028-10 2029-20 2030-25	2027 թվականի նոյեմբերի 3- րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / համալսարաններ
Գ1.1.10	Նոր հմտությունների ձեռքբերմանն աջակցություն	Հետազոտողներն ու ակադեմիական կազմի այլ աշխատակիցները վերապատրաստվել են ներդրված ծրագրերով: Վերապատրաստումները ներդրված են որպես շարունակական մասնագիտական զարգացման պայմաններ և իրականացվում են կազմակերպությունների ներքին ռեսուրսներով: Վերապատրաստմանը մասնակցած ակադեմիական կազմի աշխատակիցների քանակ:	(0) 2028-50 2029-100 2030-200	2028-2030 նոյեմբերի 3- րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / համալսարաններ

Գ1.1.11	Անգլերենի իմացության բարելավում	Մրցութային կարգով ընտրվել են անգլերեն լեզուն ուսուցանող կազմակերպություններ այդ թվում համալսարանների լեզվի կենտրոններ, որոնց միջոցով կազմակերպվում է մինչև 55 տարեկան տարիքային խմբի հետազոտողների անգլերենի իմացության կատարելագործման ծրագրեր՝ հասցնելով մինչև լեզվի տիրապետման B2 մակարդակ: Լեզվի դասընթացներին մասնակցած հետազոտողների քանակ:	(0) 2027-400 2028-750 2029-1000 2030-1560	2027-2030 Դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	360,000,000 675,000,000 900,000,000 1,404,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ1-2	<i>Միջազգային ծրագրերին մասնակցության խթանում և գլոբալ հասանելիություն</i>					
	ԵՄ շրջանակային ծրագրերից ստացված դրամաշնորհներում կարողությունների զարգացման ենթածրագրի շրջանակում ստացված դրամաշնորհների համամասնության հավասարակշռում՝ ի հաշիվ գիտական գերազանցության, նորարարությունների և գլոբալ մարտահրավերների լուծմանը միտված ծրագրերի շրջանակներում ստացված դրամաշնորհային ծրագրերի ծավալների ավելացման: Ընդլայնման ենթածրագրի շրջանակում ներգրավված գումարների մասնաբաժինն ընդհանուրի մեջ՝ 77%-ի փոխարեն՝ առավելագույնը 50%՝ 2030 թվականի դրությամբ, գլոբալ գիտափորձերում մասնակցությունը 2030 թվականի դրությամբ՝ 15, դրանցում ներգրավված երիտասարդ հետազոտողների կամ ուսանողների քանակը՝ առնվազն 100, երկկողմ միջալետական համագործակցությունների քանակը՝ 10					
Գ1.2.1	ԵՄ հետազոտությունների և նորարարությունների շրջանակային ծրագրերում գիտական գերազանցության, նորարարությունների և գլոբալ մարտահրավերների լուծմանը միտված ենթածրագրերում մասնակցության ավելացում:	Ներդրված են խրախուսման և աջակցության մեխանիզմներ, որոնք նպաստելու են որ շրջանակային ծրագրի նթածրագրերում մասնակցությունը և երաշխավորված ծրագրերը շեղված են դեպի գիտական գերազանցության, նորարարությունների և գլոբալ մարտահրավերների լուծմանը միտված ենթածրագրերի կողմ: Մասնավորապես ծրագրերին մասնակցությունը խրախուսող կառույցի կատարողականի շրջանակներում դրված են ռազմավարության սույն գործողությամբ նախանշված ցուցանիշները, ինչպես նաև սահմանվելու է խրախուսման մեխանիզմ՝ նշված ենթածրագրերում գրանցված հաջողությունների համար: Գիտական կազմակերպություններին տրամադրվելու է անհրաժեշտ խորհրդատվություն նշված ենթածրագրերում մասնակցության հայտերի մշակման համար: Գիտական գերազանցության, նորարարությունների և գլոբալ	(77%) 50%	2030 նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակի դրությամբ	2026-18,000,000 2027-24,000,000 2028-26,000,000 2029-28,000,000 2030-32,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		մարտահրավերների լուծմանը միտված ենթաձրագրերից ներգրավված ֆինանսավորման մասնաբաժին ընդհանուրի մեջ:				
Գ1.2.2	Գլոբալ գիտափորձերում ՀՀ հետազոտողների ներգրավվածության ընդլայնում և ամրապնդում	Հետազոտությունների տարբեր բնագավառներում բացահայտված են գլոբալ նշանակության գիտափորձերը և դրանց ինստիտուցիոնալ մասնակցության համար հատկացվում են անդամավճարներ ինչպես նաև մասնակիցների գործուղումների համար առանձնացված են համապատասխան միջոցներ: Յուրաքանչյուր գիտափորձի շրջանակում 5 մասնակիցներից առնվազն 3-ը պետք է լինեն երիտասարդ հետազոտողներ՝ ռոտացիոն սկզբունքով: ՀՀ մասնակցած գլոբալ գիտափորձերի քանակությունը:	(1) 10	2027-2030 Նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակի դրությամբ 2027-3 2028-5 2029-7 2030-10	2027- 168,750,000 2028 - 263,250,000 2029 - 355,500,000 2030- 456,750,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.2.3	Երկպետական համագործակցությունների աշխարհագրության ընդլայնում	Տարբեր պետությունների հետ միջգերատեսչական համաձայնագրերի շրջանակներում իրականացվում են հետազոտողների փոխանակման և նախնական հետազոտությունների իրականացման ծրագրեր: Երկպետական ծրագրերի իրականացման «Գլոբալ Գիտական Հայաստան» ձևաչափի հայեցակարգի նպատակահարմարության քննարկում և մշակում: Ակտիվ համաձայնագրերի քանակը:	(5) 10	2026-2030 Նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	800,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.2.4	Երկպետական հիմնադրամների կամ ֆոնդերի ստեղծում	Հետազոտությունների և մշակումների ոլորտում գլոբալ առաջատար պետությունների հետ միջպետական համաձայնագրերի շրջանակներում երկպետական հետազոտական և ինովացիոն հիմնադրամների կամ ֆոնդերի ստեղծում: Երկպետական հիմնադրամները կամ ֆոնդերը ստեղծված են:	(0) 2	2026-2030 դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Ըստ բանակցությունների արդյունքների	ԿԳՄՍՆ ԱԳՆ ԲՏԱՆ
ՄԱ1-3	<i>Հայագիտական որակյալ հետազոտություններ</i>					
	Հայագիտություն և հումանիտար գիտություններ բնագավառում միջազգային ինդեքսավորվող պարբերականներում հրապարակումների թիվը 2026-2030 թվականների համար կազմում է առնվազն 1500: Հայագիտական առնվազն 5 պարբերական ինդեքսավորվում է վեր օժ Սայնս կամ սկոպուս ինդեքսավորող համակարգերում: Արտերկրի առաջատար հումանիտար հետազոտությունների կենտրոնների հետազոտողների հետ					

	իրականացվող համատեղ հետազոտական ծրագրերի թիվը ավել է 30-ից: Հայագիտության ոլորտում միջգիտակարգային հետազոտությունների մասնաբաժինը Հայագիտական հետազոտությունների մեջ կազմում է 50%:					
Գ1.3.1	Միջազգային հրապարակումների ակտիվացում	Հայագիտական հետազոտություններով զբաղվող գիտաշխատողների համար կազմակերպվել է ակադեմիական անգլերենի իմացության բարելավման ծրագրեր: Ներդրվել է միջազգային հրապարակումների խրախուսման ծրագիր՝ որոշակի սահմանված պարբերականների ցանկերում հրապարակումների համար: Scopus շտեմարանում ինդեքսավորված պարբերականներում հայագիտության և հումանիտար գիտությունների բնագավառում հրապարակումների քանակը 2026-2030 ժամանակահատվածի համար:	(458) >1500	2026-2030 Դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.3.2	Հայագիտական պարբերականների առաջխաղացում	Իրականացվել է հայագիտական բնույթի հետազոտություններ հրապարակող մինչև 6 գիտական պարբերականների ընտրություն և դրանց խմբագրակազմին տրամադրվել է աջակցություն պարբերականների առաջխաղացումը, թվային հրատարակումը, պատշաճ ընթացակարգերի ներդրումը ապահովելու համար՝ պահպանելով հայերենով հրապարակման հնարավորությունը և միևնույն ժամանակ տանելով դրանք դեպի ինդեքսավորում սկոպուս կամ վեբ օֆ սայնս տեղեկատվական շտեմարաններում: Ընտրված պարբերականների քանակը: Ինդեքսավորվող պարբերականների քանակը:	(0) Մինչև 6 (0) 5	2026 հունիսի 3-րդ տասնօրյակ 2030 Դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	99,112,096	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ1.3.3	Միջգիտակարգային հայագիտություն	Դրամաշնորհային ծրագրերում և հայագիտական հետազոտություններին նվիրված առանձին ծրագրերում միջգիտակարգային հետազոտություններին տրվում է հնարավորություն հավակնելու հավելյալ ֆինանսավորման ինչպես նաև դրանց գնահատման ժամանակ ստանում են առավելություն: Միջգիտակարգային բնույթի	(12.5%) 50%	2030 դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		հայագիտական հետազոտական ծրագրերի մասնաբաժինը ընդհանուր խոշոր դրամաշնորհների շրջանակներում իրականացվող հայագիտական ծրագրերի մեջ:				
Գ1.3.4	Հայագիտական ուսումնասիրությունները ֆինանսավորող համահայկական հիմնադրամի վերափնտրում	Իրականացվել է հայագիտական հետազոտություններն ուսումնասիրող համահայկական հիմնադրամի գործունեության շրջանակի համադրում գործող պետական ծրագրերի հետ և գնահատվել է ծրագրերի արդյունավետությունը՝ կազմելով հայագիտական հետազոտություններով զբաղվող առաջատար գիտնականների խորհուրդ: Կատարվել է հիմնադրամի գործառնությունների և շրջանակի հստակեցում: Հիմնադրամին են վերապահվել ՀՀ կողմից ֆինանսավորվող միջազգային հայագիտական կենտրոնների ֆինանսավորման և կատարողականների մշտադիտարկման գործառնությունները: Հաստատված է հիմնադրամի նոր կանոնադրությունը և գործառնությունների շրջանակը:	(0) 1	2027 հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ, ԿԳՄՍՆ, ԱԳՆ
Գ1.3.5	Հայագիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարության ընդունում	ՀՀ և միջազգային հայագիտական համայնքի ներգրավմամբ մշակված և Կառավարության կողմից ընդունված է հայագիտության ոլորտի զարգացման ռազմավարությունը:	(0) 1	2027 մարտի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ1-4	Հետազոտությունների արդիականություն					
	Բազային ֆինանսավորման կարգում հստակեցված է ֆինանսավորման ձևի շրջնակում իրականացվող գիտական ծրագրերի արդիականության և արդյունավետության գնահատման ընթացակարգերը և իրականացված է գնահատման առաջին շրջափուլը՝ այդ թվում միջազգային գործընկերների ներգրավմամբ:					
Գ1.4.1	Բազային ֆինանսավորման ծրագրերի գնահատում:	Բազային ֆինանսավորման կարգով նախատեսված են գիտական ստորաբաժանումների արդյունավետության գնահատման ընթացակարգեր, ներառյալ փորձագիտական գնահատումը, ըստ որի իրականացված է գիտական ստորաբաժանումների համադրություն ոլորտի առաջադեմ հետազոտական ուղղությունների հետ	1. (0) 6 2. (0) 1	1. 2026 օգոստոսի 3- րդ տասնօրյակ 2. 2027 թվականի օգոստոսի 3-	1. Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում 24,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ, ՀՀ ԳԱԱ

		ինչպես նաև պետական գերակայությունների և ռազմավարական ուղղությունների նկատմամբ: 1. Ըստ հետազոտությունների բնագավառների գնահատող միջազգային ներգրավվածությամբ հանձնաժողովները ձևավորված են, աշխատակարգը հաստատված է: 2. Գնահատման առաջին դիագնոստիկ շրջափուլն իրականացված է: 3. Եզրակացությունների արդյունքներով կարգավորված են բազային ֆինանսավորման չափաբաժինները կամ տրամադրված է համապատասխան խորհրդատվություն:	3. (0) 1	րդ տասնորյակ 3. 2028 հունվարի 1- ին տասնորյակ	3. Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	
ՌՆ-2	Տնտեսական ազդեցության մեծացում					
ՄԱ2-1	Նպաստող միջավայր					
	Առկա է համալսարաններում մտավոր սեփականության հարցերին վերաբերող ամբողջական շղթան նկարագրող պատշաճ իրավական շրջանակ: Հիմնադրված է ռիսկային նախաձեռնություններում պետական ներդրումների հիմնադրամը, որը ներդրումներ է արել համալսարանական 10 նախաձեռնություններում: Համալսարաններում ստեղծված է գիտելիքի հնարավորինս լայն շրջանառությունը երաշխավորող և հմտությունների փոխանցման մեխանիզմների շրջանակ որը երաշխավորում է կրթություն-գիտություն-արտադրություն (կրթություն-հետազոտություն-մասնավոր հատված) առավել արդյունավետ փոխգործակցությունը:					
Գ2.1.1	Մտավոր սեփականության տնօրինման ներքին ընթացակարգեր	Համալսարաններում և դրանց կազմում գործող գիտական կազմակերպություններում մշակված և ներդրված են ակադեմիական կազմի և ուսանողների կողմից ստեղծված մտավոր սեփականության տնօրինման ներքին ընթացակարգերը՝ ներառյալ հայտնագործողների և կազմակերպությունների մասնակցության չափերը և դրանց օգտագործումից, ներդրումից կամ լիցենզավորումից ստացվող եկամուտների տնօրինման կարգը: Բարձրագույն կրթության և գիտության օրենքի հիման վրա և միջազգային գործընկեր բուհերի հետ համագործակցությամբ մշակված է մտավոր սեփականության տնօրինման ներքին ընթացակարգերի ձևավորման սկզբունքները և օրինակելի ձևը: Լիազոր մարմնի կողմից հաստատված ուղեցույց:	(0) 1	2027 ապրիլի 3-րդ տասնորյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՆ ԲԿԳԿ

Գ2.1.2	Համալսարանական ինկուբատորների էկոհամակարգ	Խոշորացված համալսարանների և դրանց հետ միավորված գիտական կազմակերպությունների կառուցվածքներում կանոնադրությամբ նախատեսվել են համալսարանական ստարտափների ինկուբատորների գոյության դրույթները իսկ Ակադեմիական քաղաք ծրագրի շրջանակներում նախատեսված է կլաստերների շրջանակներում ինկուբատորների առանձին շենքային պայմաններ՝ կախված կլաստերների առանձնահատկություններից: Խոշորացված համալսարաններում հաստատված են համալսարանական ստարտափների աջակցության ներքին ընթացակարգերը՝ ներառյալ դրանցում համալսարանի ներդրումների չափերը: Լիազոր մարմնի կողմից հաստատված ներքին ընթացակարգերի մշակման ուղեցույց և ցանկ: Առնվազն 4 կլաստերում մշակված և ներդրված ընթացակարգեր:	(0) 1	2026 դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / Համալսարաններ
			(0) 4	2028 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ		
Գ2.1.3	Ակադեմիական քաղաքում արքեվերատորի կառուցում	Ակադեմիական քաղաքի տարածքում համալսարանական ինկուբատորների շրջանակներում որոշակի հասունության հասած ստարտափների առաջխաղացման համար համապատասխան ենթակառուցվածքների ստեղծում՝ ներառյալ ֆիզիկական միջավայրը և ընթացակարգերը: Հայեցակարգը և ընթացակարգերը պատրաստ են: Ֆիզիկական միջավայրը պատրաստ է:	(0) 1	2026 սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
			(0) 1	2030 Մարտի 3-րդ տասնօրյակ		
Գ2.1.4	Ռիսկային նախաձեռնություններում պետական ներդրումներ	Մասնավոր հատվածի ներդրողների հետ համատեղ հիմնադրվել է ռիսկային նախաձեռնություններում պետական և մասնավոր ներդրումների հիմնադրամ, որը բացահայտում է ընդլայնվելու կամ զարգանալու մեծ պոտենցիալ ունեցող ստարտափները և դրանցում իրականացնում է ներդրումներ: Որպես այդպիսին կարող է հանդես գալ ՀՀ վարչապետին կից	(0) 1	2026 նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ		ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
			(0) 1	2028		

	գործարար ոլորտների փոխադարձ վստահության ինչպես նաև ընկալման ու շփման շրջանակի ձևավորման համար: Հղկված է պետական պատվերի ձևակերպման ընթացակարգը, ներառյալ խնդրի դրվածքի, ակնկալվող վերջնարդյունքների և դրանց տնօրինման ձևաչափի և վերանայված է նպատակային հետազոտությունների տրամադրման մեխանիզմն ու տրամաբանությունը՝ հնարավորինս նվազեցնելով խնդրի վերջնական ձևակերպումից մինչև լուծման աշխատանքների մեկնարկն ընկած ժամանակահատվածը:					
Գ2.2.1	Ներդրումներ գիտության և տեխնիկայի գերակայությունների ուղղություններով	1. Առավել բարձր պատրաստության մակարդակ ունեցող գերակայությունների ուղղությամբ ստեղծվել է աշատանքային խումբ՝ համապատասխան ոլորտների հետազոտողներից, մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների ներկայացուցիչներից և համաշխարհային առաջատար հետազոտողներից՝ որոնց օգնությամբ կազմվել է գերակայության ուղղությամբ ՀՀ մրցունակությունն ապահովելու համար միջոցառումների ծրագիրը, որը ներառում է ամբողջ շղթայում միջոցառումների համապատասխան պլան և ներդրումների ծրագիր: Միջոցառումների ծրագիրը պատրաստ է: 2. Գերակայությունների ուղղությամբ համալիր ծրագրերը մեկնարկած են համաձայն միջոցառումների ծրագրի:	(0) 2	1. 2026 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ		ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ՀՀ ԲՏԱՆ
			(0) 2	2. 2027 փետրվարի 2-րդ տասնօրյակ	4,000,000,000	
Գ2.2.2	Գիտության և տեխնիկայի գերակայությունների ուղղությամբ աշխատանքային խմբերի ձևավորում	Գիտության և տեխնիկայի ավելի ցածր պատրաստության մակարդակ ունեցող ուղղություններին համապատասխան ձևավորվում են աշխատանքային խմբեր, որոնք քննարկում և մշակում են համապատասխան ուղղությունները ավելի բարձր պատրաստության մակարդակի բերելու նպատակահարմարությունը և առաջարկությունները, ինչպես նաև ավելի ցածր պատրաստության մակարդակում գտնվող գերակայությունների ուղղությամբ ամրապնդմանը և համուղղմանը միտված առաջարկություններ և ծրագրեր և համապատասխանաբար մշակում են միջոցառումների ծրագրեր:	(0) 10	2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ՀՀ ԲՏԱՆ

		Ծրագրերի քանակ:				
Գ2.2.3	Գերակայությունների ուղղություններով հետազոտական ծրագրեր	Հեռանկարային ուղղություններով հետազոտական նախագծերի մրցույթի տրամաբանությունը և հատկացվող ֆինանսավորման ծավալները վերանայված են, ուղղելով գերակայությունների ուղղություններով հետազոտական ծրագրերի ֆինանսավորմանը: Ընթացիկ և իրականացված ծրագրերի քանակ:	(27) 2027-25 2028-50 2029-75 2030-100	2027-2030 դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	2027 - 875,000,000 2028- 1,750,000,000 2029- 2,625,000,000 2030- 3,500,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ2.2.4	Գերակա ուղղություններին համապատասխանող և անհրաժեշտ կրթական ծրագրերի բովանդակային վերանայման ծրագիր	Բուհերի դրամաշնորհային ֆինանսավորման շրջանակներում, համապատասխան ուղղությունների հետազոտողների, մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչների և կրթական ծրագրերի ղեկավարների հետ յուրաքանչյուր ծրագրի համար առաջատար համալսարաններից հետազոտողների ներգրավմամբ ծրագրերի կամ ակադեմիական մոդուլների բովանդակության վերանայում և դասավանդման ձևաչափերի մշակում և ակադեմիական կազմի վերապատրաստումներ: Ծրագրերը ներառում են միկրո-որակավորման ծրագրեր, շարժունության ձևաչափեր և առաջադեմ հետազոտությունների արդյունքների վրա հիմնված դասավանդում, հրավիրյալ դասախոսների ներգրավում: Վերանայված կրթական ծրագրերի և ակադեմիական մոդուլների քանակ:	(-) 2027-5 2028-10 2029-20 2030-50	2027-2030 դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	2027- 100,000,000 2028- 200,000,000 2029- 400,000,000 2030- 1,000,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ2.2.5	Գիտություն-գործարարություն երկխոսություն	Գերակա ուղղություններից յուրաքանչյուրի համար կազմակերպվում են պարբերական գիտաժողովներ, որոնց մասնակցում են ոլորտի առաջատար հետազոտող խմբերը և մասնավոր կազմակերպությունները, որի ընթացքում փոխադարձաբար ներկայացվում են հետաքրքրությունների շրջանակը և դրվում են հնարավոր համագործակցությունների հիմքերը: Գիտաժողովի կազմակերպման մեթոդաբանությունը նախապես մշակվում է և	(0) 12	2028 սեպտեմբեր ի 1-ին տասնօրյակ	240,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		գիտաժողովը կազմակերպվում ու մոդերացվում է այնպես, որ առավելագույնս հաղթահարվեն միջուկորտային կոմունիկացիոն տարբերությունները կամ առանձնահատկությունները: Կազմակերպված գիտաժողովների թիվ:				
Գ2.2.6	Պետական պատվերի ձևակերպում և հետազոտությունների իրականացում	Վերլուծված են տարբեր պետական գերատեսչությունների կողմից հետազոտական բնույթի աշխատանքներ պատվիրելու ընթացակարգերը, դրանց ձևակերպման, կազմակերպման ու ընդունման գործընթացները: Վերլուծության հիման վրա վերանայվել է նպատակային ձևով հետազոտությունների ֆինանսավորման կարգը՝ լրացվելով խնդիրների վերանայման և ֆինանսավորման նոր մեխանիզմներով՝ ապահովելով հայտարարելուց մինչև իրականացման սկիզբը ընկած ժամանակահատվածի կրճատում՝ հնարավորություն ստեղծելով ֆինանսական տարվա ընթացքում կազմակերպելու ամփոփված խնդիրների իրականացման մեկնարկը ինչպես նաև հնարավորություն ստեղծելով մասնավոր հետազոտական կազմակերպությունների մասնակցության համար: 1) Պետական գերատեսչությունների կողմից պատվիրվող հետազոտական աշխատանքների տեսակները և դրանց ընթացակարգերը վերլուծված և ամփոփված են զեկույցում: 2) Նպատակային ֆինանսավորման կարգը վերանայված է, պետական պատվերի իրականացման համար նպատակային ֆինանսավորման ծավալները ավելացել են:	1) (0) 1 2) (0) 1	2027 մարտի 3-րդ տասնօրյակ 2028 հունվարի 1-ին տասնօրյակ	2028-610,000,000 2029-915,000,000 2030-1,220,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ Գերատեսչություններ
Գ2.2.7	Արդյունավետ գերատեսչական հետազոտական կազմակերպություններ	Իրականացվել է պետական գերատեսչությունների ենթակայությամբ գործող հետազոտական կազմակերպությունների գույքագրում և վերլուծություն (այդ թվում	1)(0) 1	1) 2027 սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	1) 24,000,000 դրամ	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ Գերատեսչություններ

		միջազգային փորձագետների ներգրավմամբ՝ դրված խնդիրների ծավալի, ներգրավված հետազոտական ներուժի, ֆինանսավորման ծավալների ու իրականացված հետազոտությունների որակի համադրությամբ ինչի արդյունքում կազմվել է գերատեսչական հետազոտական կազմակերպությունների արդյունավետության բարձրացման զեկույց և օպտիմալացման ճանապարհային քարտեզ, որի հիման վրա՝ հաշվի առնելով հանրային հատվածում հետազոտական համակարգի կոնսոլիդացման գործընթացը և ակադեմիական քաղաք ծրագրի տրամաբանությունը՝ իրականացվել է նշյալ կազմակերպությունների օպտիմալացում: 1) Ձեկույցը պատրաստ է: 2) Կազմակերպությունների օպտիմալացումը սկսված է:	2) գործընթացը մեկնարկել է	2) 2030 թվականի դեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	2) Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	
ՄԱ2-3	Պաշտպանական և երկակի նշանակության հետազոտություններ					
	Պաշտպանական ոլորտի ՀևՄ ծրագրերի համար հատկացվող պետական ֆինանսավորման կատարողականը բարձրացել է մինչև առնվազն 80%: Վերանայված են պաշտպանական ՀևՄ ծրագրերի կազմակերպման ընթացակարգերն ըստ տեխնոլոգիաների պատրաստվածության մակարդակի: Ներդրված է ծրագրերի ղեկավարի ինստիտուտը, որը պատասխանատու է թեմատիկ շրջանակում իրականացվող ներդրումների համուղղմամբ և աշխատանքների կոմպլեմենտարության մեծացման համար: Ներդրված է նաև ոլորտում ներգրավված մասնագետների որակավորման բարձրացման ծրագիրը:					
Գ2.3.1	Պաշտպանական նշանակության ՀևՄ ոլորտում իրականացվող ծրագրերի արդյունավետություն	Պաշտպանական նշանակության ՀևՄ ոլորտում իրականացվող ֆինանսավորման ծրագրերի տրամաբանությունը և ընթացակարգերը վերանայված են՝ ըստ տեխնոլոգիաների պատրաստվածության մակարդակների կազմակերպելով առանձին մրցույթներ և ապահովելով յուրաքանչյուր տեսակի մրցույթներից ակնկալվող արդյունքների հավաստման առանձին ընթացակարգեր: Հաստատված ընթացակարգեր ըստ ՏՊՄ-ների խմբերի:	(1) 3	2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԲՏԱՆ ՌԱԿ ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

Գ2.3.2	Թեմատիկ խմբերի ինստիտուցիոնալ համակարգող ծրագրի ղեկավարներ	Պաշտպանական հետազոտական ծրագրերի թեմատիկ խմբերի ինստիտուցիոնալ համակարգման համար ծրագրի ղեկավարի գործառույթների ներդրում, որի շրջանակներում ոլորտային մեծ փորձառություն ունեցող մասնագետի կողմից կիրականացվի թեմատիկ ընդհանրություն ունեցող ֆինանսավորվող ծրագրերի գիտամեթոդական համակարգում՝ արդյունքների հնարավորինս մեծ համադրելիություն ապահովելու և արդյունքների կոմպլեմենտարությունը երաշխավորելու համար, միևնույն ժամանակ դիտարկելով հնարավոր կարիքները և ներկայացնելով հետազոտությունների և մշակումների թեմատիկ առաջնահերթություններ: Նշանակված ծրագրերի ղեկավարներ:	(0) 5	2028 Հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	60,000,000	ԲՏԱՆ ՌԱԿ ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ2.3.3	Երկակի նշանակության հետազոտական ծրագրերի արդյունավետության բարձրացում	Երկակի նշանակության հետազոտական ծրագրերի տրամաբանությունը վերանայված է՝ ներառելով հանրային հատվածի հետազոտական կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ պաշտպանական նշանակության մշակումները քաղաքացիական կիրառությունների դաշտ բերելը, ինչի հաջողությունը կրերի համապատասխան կազմակերպությունների համար կայունության հավելյալ աղբյուրներ և միևնույն ժամանակ արժեքավոր մշակումների ավելի լայն կիրառություններ: Վերանայված ծրագիր:	(1) 1	2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ2-4	<i>Մասնավոր հատվածում հետազոտությունների և մշակումների խթանում</i>					
	բուհերում կամ գիտական կազմակերպություններում որակավորման բարձրացման ծրագրերով կամ մոդուլներով վերապատրաստվող կամ վերապատրաստված մասնավոր հատվածի աշխատողների քանակը 2030 թվականի դրությամբ ավել է 100-ից: Մշակված է մասնավոր հատվածում ՀևՄ աշխատանքների խթանմանը միտված ՀՀ քաղաքականությունների տեղեկանքը և ներդրված են այդ աշխատանքների խթանման նոր գործիքներ և այդ գործիքների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ: Կազմված է պետական աջակցության ծրագրերից օգտվող ՀևՄ աշխատանքներ անող կազմակերպությունների ռեգիստր և վարվում է այդ կազմակերպությունների վիճակագրական վերլուծություններ և մշտադիտարկում: ՀևՄ ոլորտում մասնավոր հատվածի ներդրումները կազմում են առնվազն ՀՆԱ 0.25% 2030 թվականի դրությամբ					

Գ2.4.1	Մասնավոր հատվածի աշխատակիցների վերապատրաստման հնարավորություններ	Ներդրված են համալսարաններում և գիտական կազմակերպություններում մասնավոր հատվածի աշխատակիցների վերապատրաստման ընթացակարգերը՝ միկրո-որակավորման կամ դասընթացների միջոցով, որոնք ներառում են նաև ժամանակակից սարքավորումների վրա աշխատանքի հմտությունների ձեռք բերման, առաջադեմ ուղղություններում գիտելիքների համալրման կամ հետազոտական հմտությունների ձեռքբերման ծրագրեր: Համալսարաններում և գիտական կազմակերպություններում վերապատրաստված աշխատակիցների թիվ:	(-) 100	2028-2030 սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ՀՀ ԲՏԱՆ
Գ2.4.2	Մասնավոր հատվածում ՀևՄ աշխատանքների խթանման ծրագրեր	1. Վերանայված են մասնավոր հատվածում ՀևՄ աշխատանքների խրախուսման պետական ծրագրերի արդյունավետությունը ու թերությունները, ինչպես նաև ուսումնասիրված են առաջադեմ երկրներում մասնավոր հատվածներում իրականացվող ՀևՄ աշխատանքների պետական խթանման ծրագրերը և ներկայացված են առաջարկություններ: Վերլուծության և առաջարկությունների փաստաթուղթ: 2. Հարկային արտոնությունները փոխարինված են, կամ դրանց զուգահեռ ներմուծված են ՀևՄ աշխատանքների խթանման ինչպես նաև առաջընթացին միտված աջակցության ծրագրեր՝ որոնք ներառում են նաև հանրային հատվածի կազմակերպությունների հետ համագործակցային ցանցերի ձևավորումը: Վերանայված կամ նոր պետական ծրագրերի քանակ:	(0) 1 (1) 2	1. 2027 ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ 2. 2028 հունվարի 3-րդ տասնօրյակ	48,000,000 ըստ ծրագրերի	ՀՀ ԲՏԱՆ ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ2.4.3	ՀևՄ գործունեություն իրականացնող մասնավոր կազմակերպությունների միասնական ռեգիստր	ԲԿԳԿ private.hesc.am տիրույթում վարվում է ՀևՄ գործունեություն ծավալող մասնավոր կազմակերպությունների ռեգիստրը՝ ներառյալ կազմակերպությունների կողմից ՀևՄ աշխատանքներում ներգրավված մարդկային	1	2027 սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		ներուծի վիճակագրությունը և կազմակերպությունների կողմից ՀԱՄ ուղղությամբ ներդրված միջոցների և ֆինանսավորման ծավալների և ծազման մասին վիճակագրությունը: Համակարգը ամբողջովին աշխատում է և կարողանում է հաշվառել և տրամադրել պահանջվող վիճակագրական տվյալները:				
ՌՆ-3	Սոցիալական պատասխանատվության բարձրացում					
ՄԱ3-1	Գիտության հանրայնացում և հանրային ներգրավվածություն					
	2030 թվականին բոլոր հանրային գիտական կազմակերպությունները իրականացնում են քաղաքացիների ընդունելություն՝ բաց դռների օրեր կամ գիտության գիշերներ կամ այլ ձևաչափերով՝ ապահովելով մասնագիտական ուղեկցմամբ ծանոթացում գիտական ենթակառուցվածքների և իրականացվող հետազոտությունների հետ: Միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրությամբ հիմնադրված է գիտության թանգարան: Հանրային մեդիա դաշտում ներդրված է առնվազն մեկ գիտահանրամատչելի էլեկտրոնային պարբերական, որն ապահովում է ինչպես ՀՀ հեղինակների նյութերի հրապարակում, այնպես էլ միջազգային լավագույն գիտահանրամատչելի պարբերականներից ընտրված նյութերի մասնագիտական թարգմանություններով հրապարակումներ: Միջազգային գործընկերների հետ համագործակցությամբ ներդրված է գիտական լրատվության ակադեմիական մոդուլը, որը նաև դասավանդվում է որպես լրացուցիչ կրթության մոդուլ: Սոցիալական ցանցերում առկա են գիտական ուղղվածության առնվազն 3 բովանդակություն ստեղծողներ, որոնք ապահովում են բարձրորակ հաղորդակցություն, ինչպես նաև առկա է սոցիալական մեդիա տիրույթում հայտնի բովանդակությունների թարգմանություն և տարածում: Թարգմանված է առնվազն 10 անուն գիտական ֆանտաստիկայի ժանրի համաշխարհային հայտնի գրական ստեղծագործություններ և կազմակերպվել է գիտական ֆանտաստիկայի ժանրում ստեղծագործելուն նվիրված մրցույթ, կամ իրականացվում է այդ մրցույթին աջակցություն:					
Գ3.1.1	Հանրային ներգրավման ծրագրեր գիտական կազմակերպություններում	Գիտական կազմակերպություններում ներդրված է քաղաքացիների այցելությունների կազմակերպման համակարգ, որոնց ընթացքում կազմակերպվում են այցելություններ գիտական կազմակերպության լաբորատորիաներ, ներկայացվում է կազմակերպության աշխատանքը, կազմակերպում են հանրամատչելի գիտական միջոցառումներ, ցուցադրություններ, դիտումներ կամ այլ ոլորտին հատուկ միջոցառումներ, որոնք միտված են հանրային իրազեկվածության բարձրացմանը և աշակերտների մոտ հետաքրքրության բարձրացմանը: 1. Ակտիվ միջոցառումների քանակ:	(0) 10 (0) >500	2026-2028 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ 2027-2029 դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		2. Միջոցառումներին մասնակցած քաղաքացիների քանակ:				
Գ3.1.2	Գիտահանրամատչելի պարբերականի հրապարակում	Պետական ֆինանսավորմամբ հրապարակվող 2 գիտահանրամատչելի պարբերականների ֆինանսավորումը ուղղված է նոր, ամբողջությամբ էլեկտրոնային գիտահանրամատչելի պարբերականի հրապարակմանը, որը բացի լոկալ տեղեկատվությունից՝ համապատասխան համաձայնագրերի հիման վրա տպագրում է նաև աշխարհի առաջատար գիտահանրամատչելի պարբերականների առավել հետաքրքրական նյութերի բարձրորակ թարգմանությունները: Հրապարակվող գիտահանրամատչելի էլեկտրոնային պարբերական:	(2) 1	2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ՀՀ ԳԱԱ
Գ3.1.3	Գիտական լրատվության ակադեմիական մոդուլ	Միջազգային գործընկերների հետ համատեղ մշակված և ներդրված է գիտական լրատվության ակադեմիական մոդուլը, ոչ միայն ժուռնալիստիկայի մասնագիտական ծրագրի համար, այլ նաև ԲՏՃՄ մասնագիտություններում՝ որպես կամընտրական մոդուլ: Մշակված ակադեմիական մոդուլ:	(0) 1	2028 սեպտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	20,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.1.4	Գիտությունը սոցիալական մեդիա դաշտում	1. Գիտական համայնքի ներկայացուցիչներից սոցիալական մեդիա հարթակներում որոշակի ակտիվություն ցուցաբերող անհատների խրախուսում և առաջխաղացմանը նպաստող միջոցառումներ՝ որակյալ բովանդակության ստեղծման և հասանելիության շրջանակի մեծացման համար: Բովանդակություն ստեղծողների քանակը: 2. Միջազգային հայտնի բովանդակություն ստեղծողների նյութերի որակյալ թարգմանության և տարածման իրավունքի ձեռքբերում: Թարգմանվող ալիքների քանակը:	(0) 3 (0) 3	2027-2029 սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	60,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.1.5	Գիտաֆանտաստիկ ստեղծագործությունների թարգմանություն	Ձևավորված հանձնաժողովի կողմից ընտրվել են գիտական ֆանտաստիկայի ժանրի ներկայիս լավագույն ստեղծագործություններից 10-ը, որոնց	(-) 10	2027-2030	280,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		համար կազմակերպվել է բարձրորակ թարգմանության մրցույթ: Թարգմանված և հրատարակված գրքերի քանակ յուրաքանչյուրը 5000 օրինակից:		դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ		
Գ3.1.6	Գիտական ֆանտաստիկայի ժանրում ստեղծագործելու խթանում	Կազմակերպվել է երիտասարդների կամ սկսնակ ստեղծագործողների կողմից գիտական ֆանտաստիկայի ժանրում ստեղծագործությունների մրցույթ կամ աջակցություն է ցուցաբերվել արդեն գոյություն ունեցողներին: Լավագույն ստեղծագործություններին հնարավորություն տալով տպագրվելու գիտահանրամատչելի պարբերականում կամ դրա հատուկ համարում: Մրցույթը կազմակերպվել է:	(-) 1	2028 դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	10,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.1.7	Քաղաքացիական գիտություն	Քաղաքացիների (ոչ մասնագետ) ներգրավմամբ խոշոր հետազոտական ծրագրերի իրականացում citizen science տրամաբանությամբ, երբ քաղաքացիները մասնակցում են հանրային նշանակություն ունեցող, խոշոր տվյալների հավաքագրման կամ աշխարհագրական լայն բաշխում պահանջող հետազոտություններում: Քաղաքացիական գիտություն սկզբունքով իրականացվող հետազոտությունների քանակը:	(0) 2	2028 դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ3-2	<i>Գիտությունից դպրոց</i>					
	Առնվազն ԲՏՃՄ առարկաների ուղղությամբ համապատասխան գիտական կազմակերպություններում կազմակերպվում են առարկայական օլիմպիադաների խմբակների աշխատանքները՝ սկսած հեռավար կամ առցանց տարաժամանակյա եղանակով հնարավորինս լայն ընդգրկում ապահովող խմբակների վարմամբ մինչև հանրապետությունը ներկայացնող թիմի պարապմունքների կազմակերպմամբ: Համապատասխան գիտական կազմակերպություններում առնվազն ԲՏՃՄ մասնագիտությունների ուղղությամբ կազմակերպվում են առարկաների ուսուցիչների մասնագիտական վերապատրաստումներ՝ տարբեր ձևաչափերի կիրառմամբ: Ձևակերպվել է հետազոտող դպրոցների հայեցակարգը, որի շրջանակներում կազմակերպվում է դպրոցների ընտրություն, որոնց աշակերտները կմասնակցեն տարբեր հետազոտությունների: Միջազգային հետազոտական ծրագրերին մասնակցում է առնվազն 20 դպրոց:					
Գ3.2.1	Օլիմպիական խմբակներ գիտական կազմակերպություններում	Առարկայական աշակերտական օլիմպիադաների առնվազն ԲՏՃՄ ուղղություններով խմբակների կազմակերպում համապատասխան ուղղվածության գիտական կազմակերպություններում՝ ապահովելով	(1) 7	2028 սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ԿԳՄՍՆ

	ցանցերին (GLOBE) մասնակցություն			Հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ		
ՄԱ3-3	<i>Ներառականություն, հավասար հնարավորություններ, անվտանգություն</i>					
	Իրականացվել է ոլորտի ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնող անձանց ատեստավորում: Մասնագիտական համայնքի հետ մշակվել են և ոլորտի լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել են խտրականության բացառման և խտրականության դեպքերի քննման ներքին ընթացակարգերի օրինակելի ձևերը, որոնց հիման վրա ներդրված են ներքին իրավական շրջանակները: Ակադեմիական քաղաք ծրագրի շրջանակում կառուցված և կառուցվելիք ենթակառուցվածքների համար ներդրված են համապատասխան ֆիզիկական հարմարեցումները և ապահովության ու անվտանգության ենթակառուցվածքները:					
Գ3.3.1	Գիտական ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնողների ատեստավորում	Համապետական ատեստավորման շրջանակներում իրականացվել է գիտական ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնող անձանց ատեստավորում համաձայն Կառավարության 2023 թվականի հմ. 2298-Ն որոշմամբ սահմանված քանակական և որակական նվազագույն պահանջների համաձայն: 1. Բարձրագույն կրթության և գիտության կոմիտեի կողմից մշակված է որակական պահանջների մեկնաբանության ուղեցույցը: 2. Ատեստավորման արդյունքում պաշտոններին անհամապատասխանությամբ նվազած գիտական ղեկավար պաշտոնների քանակը:	(0) 1 (442) <310	2026 մարտի 3-րդ տասնօրյակ 2026 դեկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.3.2	Խտրականության բացառում և ներառականություն	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել են գիտական կազմակերպություններում և համալսարաններում խտրականության բացառման նպատակով ներքին ընթացակարգերի և խտրականության դեպքերի քննման ներքին ընթացակարգերի օրինակելի ձևերն ու սկզբունքները, որոնց հիման վրա մշակված և հաստատված են կազմակերպությունների ներքին ընթացակարգերը: Մշակված ուղեցույց:	0 (1)	2027 ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.3.3	Անվտանգություն և հասանելիություն	«Ակադեմիական քաղաք» ծրագրի շրջանակներում կառուցվող գիտական ենթակառուցվածքները ունեն համապատասխան հարմարեցումներ՝ սահմանափակումներ ունեցող	0 (1)	2026 Սեպտեմբեր ի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		անձանց հասանելիությունն ապահովելու համար: Ենթակառուցվածքները զինված են ապահովության և անվտանգության ժամանակակից համակարգերով: Անվտանգության և հասանելիության ուղեցույցը պատրաստ է:				
ՄԱ3-4	<i>Էթիկա և պատասխանատվություն</i>					
	լիազոր մարմնի կողմից հաստատված է ակադեմիական էթիկայի, ներառյալ ակադեմիական ազնվության և վարվեցողության սկզբունքները, որը ներառում է նաև պատասխանատվության մեխանիզմների վերաբերյալ ուղեցույց: Դրա հիման վրա գիտական կազմակերպություններն ու բուհերը մշակում և հաստատում են հարցը կարգավորող ներքին իրավական շրջանակը: Հաստատված է նաև հետազոտությունների կազմակերպման էթիկական և անվտանգության սկզբունքների շրջանակը, որի հիման վրա գիտական կազմակերպություններում և բուհերում ներդրված է ներքին իրավական շրջանակը					
Գ3.4.1	Ակադեմիական էթիկայի սկզբունքներ	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել են գիտական կազմակերպություններում և համալսարաններում ակադեմիական էթիկայի ակադեմիական ազնվության և վարվեցողության սկզբունքների ուղեցույցը ինչպես նաև դրանց խախտման դեպքերում քննման ներքին ընթացակարգերի օրինակելի ձևերն ու սկզբունքները: Դրանց հիման վրա մշակված և հաստատված են կազմակերպությունների ներքին ընթացակարգերը: Մշակված ուղեցույց:	0 (1)	2027 ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.4.2	Հետազոտությունների պատասխանատու և անվտանգ կազմակերպում	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել են գիտական կազմակերպություններում և համալսարաններում հետազոտությունների կազմակերպման էթիկական ուղեցույցերը և պատասխանատու մոտեցումները ինչպես նաև հետազոտությունների անվտանգ կազմակերպման սկզբունքները: Դրանց հիման վրա մշակված և հաստատված են կազմակերպությունների ներքին ընթացակարգերը: Մշակված ուղեցույց:	0 (1)	2027 օգոստոսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ3-5	<i>Ներգրավվածություն հանրային քաղաքականությունների մշակման մեջ</i>					
	Պատվիրատու մարմինների հետ հարցումների արդյունքում իրականացվել է գիտական կազմակերպությունների ներգրավման արդյունքների և դրա մակարդակի վերաբերյալ բավարարվածության վերլուծություն: Վերլուծության արդյունքների հիման վրա խոշորացված գիտական					

	կազմակերպություններում ներդրված են հանրային քաղաքականությունների մշակման նպատակով հետազոտությունների իրականացմանը աջակցելու և արդյունքները պատշաճ հաղորդակցելու մեխանիզմներ, ստանդարտներ և ընթացակարգեր					
Գ3.5.1	Պետական պատվերի մեխանիզմի հղկում	Պետական գերատեսչություններում հանրային քաղաքականությունների մշակման ժամանակ ներգրավված գիտական կազմակերպությունների և բուհերի կողմից իրականացված պայմանագրային հետազոտությունների վերաբերյալ կատարված են հարցումներ և վեր են հանված համագործակցության վերաբերյալ խնդիրները և առաջարկությունները: Իրականացված հարցումների քանակ:	(0) 12	2026 նոյեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.5.2	Հանրային քաղաքականությունների մշակման մեջ արդյունավետ ներգրավվելու մեխանիզմներ	Խոշորացված գիտական կազմակերպությունների կանոնադրություններով կամ համալսարանների կառուցվածքում նախատեսված են վարչական կազմի ստորաբաժանումներ կամ պատասխանատուներ, որոնք կհամակարգեն հանրային քաղաքականությունների մշակման համար կազմակերպությունների կողմից իրականացվող հետազոտական ծրագրերի ընթացքը՝ բարձր որակի, հուսալիության և պատշաճ մակարդակով ու ձևաչափով հաղորդակցման տեսակետներից: Լիազոր մարմնի կողմից հաստատված հայեցակարգ:	(0) 1	2027 հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ3-6	<i>Պեղական կառավարման արդյունավետություն և թափանցիկություն</i>					
	Պետական մրցութային ծրագրերը կազմակերպվում են ռազմավարության նպատակներին համապատասխան՝ հրավերում ունենալով համապատասխան հղում կամ նշում: Մրցութային փաթեթները և պայմանագրերի ձևերը հնարավորինս ստանդարտացված են և լիարժեքորեն արտացոլում են ֆինանսավորվող ծրագրերի վերջնարդյունքները: Հայտերի և հաշվետվությունների ընդունման էլեկտրոնային հարթակները ունեն ընդհանուր հասանելիության ինտերֆեյս, որտեղ արտացոլվում են յուրաքանչյուր մրցույթի շրջանակներում ֆինանսավորման երաշխավորված ծրագրերը և դրանցից յուրաքանչյուրի վերաբերյալ հանրային հասանելի տեղեկատվություն: Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել է ոլորտում կատարողականի չափանիշները, այդ թվում սույն ռազմավարության ռազմավարական նպատակների և միջոցառումների հիման վրա, կատարողականի չափանիշների հիման վրա կազմակերպությունները ներկայացնում են իրենց միջնաժամկետ ֆինանսավորման հայտերը և արդյունքային ցուցանիշները: Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել է գիտության ոլորտի վերաբերյալ վիճակագրական տվյալների ցանկը և դրանց հավաքագրման մեթոդաբանությունը:					
Գ3.6.1	Ծրագրերի համուղղում ռազմավարության հետ	Ոլորտում իրականացվող պետական ֆինանսավորման ծրագրերը կազմակերպված են ռազմավարությամբ սահմանված	(0) 20	2026-2030	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		առաջնահերթություններին և նպատակներին համապատասխան՝ հրավերներում ունենալով նշում թե որ վերաբերելի ռազմավարական նպատակներին և արդյունքներին է միտված ծրագիրը: Վերանայված մրցույթների հրավերներ:				
Գ3.6.2	Մրցույթի նպատակներին համապատասխան պայմանագրեր	Ֆինանսավորման երաշխավորված ծրագրերի պայմանագրերը վերանայված են՝ հստակ արտացոլելով յուրաքանչյուր ծրագրի վերջնարդյունքները և դրանց նկարագրերը ինչպես նաև դրանք դարձնելով հանրային հասանելի: վերանայված պայմանագրային	(0) 20	2026-2030	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.6.3	Հայտերի և հաշվետվությունների հանրայնացում	Պետական ֆինանսավորում ստանալու համար հայտերի և հաշվետվությունների ընդունման առցանց հարթակների հիման վրա ստեղծված է հանրային հասանելիությամբ ինտերֆեյս, որի միջոցով տրվում է հասանելիություն ֆինանսավորման բոլոր ձևերով իրականացված և իրականացվող ծրագրերի հանրային հասանելիության ենթակա հատվածներին և հաշվետվություններին: Առցանց կայքը պատրաստ է:	(0) 1	2027 ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	10,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.6.4	Խոշոր սարքավորումների վերաբերյալ հանրային տեղեկատվություն	ՀՀ առկա համատեղ օգտագործման ենթակա սարքերի equipment.hesc.am տեղեկատվական հարթակը վերազինված է՝ հերթագրման առցանց համակարգի և սարքերի միջոցով իրականացված հետազոտությունների արդյունքներով հաշվետվությունների հանրային ներկայացման համար: Վերազինված առցանց հարթակ:	(1) 1	2027 ապրիլի 3-րդ տասնօրյակ	10,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.6.5	Կատարողականի ցուցիչների միասնական ցանկ	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել է ոլորտի կատարողականի գնահատման համար կիրառվող ցուցիչների միասնական ցանկը և յուրաքանչյուր ցուցիչի վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման մեթոդաբանությունը, որի ինտերակտիվ առցանց տարբերակը տեղադրված է ԲԿԳԿ առցանց տիրույթում: Գիտության ոլորտի	(0) 1	2026 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ՀՀ ԳԱԱ

		կատարողականի ցուցիչների միասնական ցանկը հաստատված է:				
Գ3.6.6	Կազմակերպությունների կատարողականի վրա հիմնված ֆինանսավորում	Գիտական կազմակերպությունների ֆինանսավորման հայտերում ներդրված է կատարողականի ցուցիչների մեկնարկային և արդյունքային արժեքները, որոնք կլինեն տեղադրված տեղեկատվական առցանց հարթակի հանրային հասանելի տիրույթում: Բազային ֆինանսավորման հայտերի ձևաչափը վերանայված է:	(0) 1	2026 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ3.6.7	Ոլորտի վերաբերյալ վիճակագրության ցուցիչների և հասկացությունների միասնական ցանկ	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել է ոլորտի վիճակագրության վարման և ոլորտի վերաբերյալ զեկույցների պատրաստման համար կիրառվող վիճակագրական ցուցիչների միասնական ցանկը և յուրաքանչյուր ցուցիչի վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման մեթոդաբանությունը, որոնք համապատասխանում և ներառում են նաև միջազգային վիճակագրական կառույցների ցուցիչներն ու մեթոդաբանությունները որի ինտերակտիվ առցանց տարբերակը տեղադրված է ԲԿԳԿ առցանց տիրույթում: Միևնույն ժամանակ հաստատվել է ոլորտի հասկացությունների ցանկը և նկարագիրը՝ ոլորտի վերաբերյալ համակարգված և տերմինաբանության վերաբերյալ միանշանակ խոսույթի ձևավորման նպատակով: Գիտության ոլորտի վիճակագրության և տերմինաբանության ցուցիչների միասնական ցանկը հաստատված է:	(0) 1	2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ ՀՀ ԳԱԱ
Գ3.6.8	Ռազմավարության կատարման առցանց հարթակ	ԲԿԳԿ կայքում ոլորտի ռազմավարության կատարման ընթացքի և արդյունքների վերաբերյալ հանրային արդյունավետ հաղորդակցություն ապահովելու նպատակով ստեղծված է ռազմավարության առանձին ենթաբաժին՝ որտեղ ներկայացված է գործողությունների ծրագիրը՝ իր ժամանակացույցով և յուրաքանչյուր	0 (1)	2026 հոկտեմբերի 2-րդ տասնօրյակ	1,500,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		գործողության կատարման վերաբերյալ զեկույցների առանձնացված հատվածով: https://www.hesc.am/hy/strategy2030/ ենթաբաժինը ստեղծված է և թարմացվում է:				
Գ3.6.9	Փաստաթղթերի քանակի օպտիմալացում և թվայնացում	Մասնագիտական խմբի կողմից իրականացված է ԲԿԳԿ վարչարարության համար կիրառվող փաստաթղթերի ամբողջության վերանայում՝ օպտիմալացման, ոլորտի քաղաքականությունների ու ռազմավարական կառավարման նպատակներին համապատասխանեցման համար: 1. Մասնագիտական խումբը ձևավորված է: 2. Ձեկույցի արդյունքներով իրականացված է վարչարարական գործընթացների օպտիմալացում և թվայնացում:	(0) 1 (0) 1	2026 հունիսի 2-րդ տասնօրյակ 2027 նոյեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	1) 5,000,000 2) Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՌՆ-4	Վերակազմավորում և առաջխաղացում					
ՄԱ4-1	<i>Հետազոտական ենթակառուցվածքների կոնսոլիդացում և արդյունավետություն</i>					
	գիտական կազմակերպությունները միավորված են խոշոր կենտրոններում և ինտեգրված են խոշորացված բուհական համակարգի հետ՝ 2030 թվականին ունենալով մինչև 15 խոշոր գիտական կազմակերպություն: Խոշորացման ճանապարհային քարտեզին զուգահեռ մշակված է արդեն ձեռք բերված խոշոր սարքավորումների հիման վրա համատեղ օգտագործման կենտրոնների ստեղծման հայեցակարգը, ինչպես նաև բացահայտված կարիքների հիման վրա իրականացվում են համապատասխան պակասող սարքավորումների և ենթակառուցվածքների ստեղծման ծրագրերը: Իրականացվում են միջգիտակարգային հետազոտությունների խրախուսման ծրագրեր 2030 թվականի դրությամբ՝ իրականացված և ընթացիկ 50 ծրագիր: Բազային ֆինանսավորման կարգում հստակեցված է ֆինանսավորման ձևի շրջնակում իրականացվող գիտական ծրագրերի արդիականության և արդյունավետության գնահատման ընթացակարգերը և իրականացված է գնահատման առաջին շրջափուլը:					
Գ4.1.1	Գիտական կազմակերպությունների միավորման ճանապարհային քարտեզի մշակում	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատված է «Հանրային Գիտական կազմակերպությունների միավորման և Ակադեմիական քաղաք ծրագրի շրջանակներում ըստ կլաստերների բաշխման ճանապարհային քարտեզը» որը ներառում է նաև բուհերի կազմում գործող գիտական կենտրոնների փուլային միացումը ինստիտուտների հետ: Հաստատված ճանապարհային քարտեզ:	(0) 1	2026 թվականի նոյեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / Գործընկեր առաջատար բուհեր

Գ4.1.2	Գիտական կազմակերպությունների միավորում	Ճանապարհային քարտեզին համապատասխան՝ Կառավարության կողմից հաստատված են Հանրային գիտական կազմակերպությունների վերակազմակերպման որոշումները և հաստատված են նոր կանոնադրությունները: Միավորված գիտական կազմակերպությունների թիվը	(0) <15	2027 թվականի դեկտեմբերի 1-րն տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / ԳԱԱ
Գ4.1.3	Գիտական սարքավորումների համատեղ օգտագործման կենտրոնների ստեղծում խոշորացված գիտական կազմակերպություններում	ԲՏՃՄ ուղղվածության գիտական կազմակերպություններում ստեղծված են համատեղ օգտագործման գիտական կենտրոններ, որոնց հիմքը կազմում են արդեն ձեռք բերված խոշոր գիտական սարքավորումները: Համատեղ օգտագործման կենտրոնների համար սահմանված են սարքերի օգտագործման ընթացակարգերը և կազմակերպության կանոնադրությամբ և հաստիքացուցակով առանձնացված են կենտրոնների պահպանման ու սպասարկման համար հատկացվող անձնակազմի և ֆինանսավորման ծավալները: Համատեղ օգտագործման կենտրոնները գինված են անվտանգության և սարքերի պատշաճ շահագործման ենթակառուցվածքներով ու միջավայրով: Համատեղ օգտագործման կենտրոնների ծառայությունների և հետազոտությունների լիարժեքությունն ապահովելու նպատակով բացահայտված են կարիքները, և պետական ներդրումներն ուղղվում են այդ ուղղությամբ: 1) Կոնսոլիդացված և ֆինանսավորվող համատեղ օգտագործման կենտրոնների քանակ: 2) Կարիքների գնահատումն իրականացված է՝ այդ թվում արտերկրի մասնագետների ներգրավմամբ:	1. (1) 7-10 2. (0) 1	1. 2028 հունվարի 1-ին տասնօրյակ 2. 2027 ապրիլի 1-ին տասնօրյակ	1) 1,000,000,000 2) 180,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / Գիտական կազմակերպություններ / «Ակադեմիական քաղաք» հիմնադրամ

Գ4.1.4	Խոշորացված գիտական կազմակերպությունների ինտեգրում խոշորացված բուհերի հետ՝ կլաստերների ձևավորում:	Համաձայն կլաստերների բաշխման ճանապարհային քարտեզի, խոշորացված գիտական կազմակերպությունները միավորված են խոշորացված 6 համալսարանների հետ՝ համաձայն խոշորացված համալսարանների և գիտական կազմակերպությունների վերակազմակերպման մասին կառավարության որոշումների: Ակադեմիական քաղաք ծրագրի հայեցակարգին համապատասխան կլաստերների թվաքանակ:	(0) 6	2030 թվականի մարտի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / Գործընկեր առաջատար բուհեր
Գ4.1.5	Գիտությունից դեպի կիրառություն անցման համար՝ Ակադեմիական քաղաքում նախատիպավորման ենթակառուցվածքների կառուցում:	Ակադեմիական քաղաքում կառուցված են նախատիպավորման և փորձարարական արտադրության առնվազն 3 ենթակառուցվածքներ՝ սարքաշինության, քիմիական և կենսատեխնոլոգիական արտադրության և կիսահաղորդչային/էլեկտրոնային արտադրանքի նախատիպավորման կենտրոններ:	(0) 3	2030 թվականի նոյեմբերի 3- րդ տասնօրյակ	6,000,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ / «Ակադեմիական քաղաք» հիմնադրամ
Գ4.1.6	Միջգիտակարգային հետազոտությունների խրախուսման ծրագրի կազմակերպում:	Խոշորացվող գիտական կազմակերպությունների աշխատակիցների ներգրավման համար ըստ հայեցակարգի նախատեսվող առաջատար ուղղություններով միջգիտակարգային հետազոտությունների դրամաշնորհային ծրագրի իրականացում, որի նպատակն է նախանշված առաջատար և ժամանակակից ուղղություններով միավորվող կազմակերպությունների խմբերի միավորմամբ ձևավորվող խմբերով հետազոտությունների իրականացումը՝ միջազգային գործընկերների ներգրավմամբ: Ներառյալ ենթակառուցվածքների զինումը անհրաժեշտ սարքերով և սարքավորումներով: Իրականացվող ծրագրերի քանակ:	(0) 2027 – 5 2028 – 10 2029 – 20 2030 – 30	2027-2030 յուրաքան- չյուր տարվա դեկտեմբերի 1-ին տասնօրյակի դրությամբ	1,500,000,000 3,000,000,000 6,000,000,000 15,000,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ4-2	<i>Կառավարման արդյունավետություն</i>					
	միջազգային գործընկեր համալսարանների ներգրավմամբ կվերապատրաստվեն բուհերի և գիտական կազմակերպությունների առնվազն 100 գործող կամ ապագա կառավարիչներ, և ՀՀ բուհերից առնվազն մեկում գործընկեր համալսարանների հետ համագործակցությամբ կներդրվի ոլորտների կառավարիչների պատրաստման սերտիֆիկացվող դասընթաց կամ կրթական ծրագիր, կվերանայվեն կառավարչական պաշտոնների					

	անձնագրերն ու կներմուծվեն հաշվետվողականության ու պատասխանատվության մեխանիզմներ: Ներդրված է ղեկավար պաշտոններում ընտրության բաց և թափանցիկ մեխանիզմներ ինչպես նաև սահմանված է ղեկավար պաշտոններին ներկայացվող հմտությունների և որակավորման շրջանակը: Բազային ֆինանսավորման կարգերում ներդրվելու է թերի վարչարարության կանխման կամ դրա համար պատասխանատվության գործիքներ՝ որոնք կարտացոլվեն վարչական ապարատին հատկացվող ֆինանսավորման ծավալներում: Բազային ֆինանսավորման կարգում ներդրված է վարչական կազմի քանակին ներկայացվող չափանիշները ինչպես նաև խոշոր ենթակառուցվածքների դեպքում առանձին ընթացակարգով դրանց պատշաճ պահպանումը ֆինանսավորելու մեխանիզմները: «Ակադեմիական քաղաք» ծրագրի շրջանակներում կառուցվող շինությունների համար սահմանված են ռեսուրսների խնայողության չափանիշները և շինությունները նախագծված են խնայողության նկատառումներով: Խոշորացման ճանապարհային քարտեզին զուգահեռ մշակված է արդեն ձեռք բերված խոշոր սարքավորումների հիման վրա համատեղ օգտագործման կենտրոնների ստեղծման հայեցակարգը, ինչպես նաև բացահայտված կարիքների հիման վրա իրականացվում են համապատասխան պակասող սարքավորումների և ենթակառուցվածքների ստեղծման ծրագրերը:					
Գ.4.2.1	Բուհերի և գիտական կազմակերպությունների ղեկավար պաշտոններում աշխատողների կամ հավակնորդների վերապատրաստումներ գործընկեր առաջատար բուհում:	«Ակադեմիական քաղաք» ծրագրի շրջանակներում ներգրավված գործընկեր առաջատար բուհի կողմից մշակված բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտի կառավարիչների հիբրիդային ծրագրով վերապատրաստված են մինչև 100 ղեկավար պաշտոններում գտնվող կամ հավակնող անձինք, ներառյալ ակադեմիական ստորաբաժանումների ղեկավարները: Վերապատրաստմանը մասնակցած անձանց քանակ:	(0) 50 100	2028-2029 ղեկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ.4.2.2	Համալսարաններից առնվազն մեկում բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտի կառավարիչների վերապատրաստման ծրագրի ներդրում	«Ակադեմիական քաղաք» ծրագրի շրջանակներում գործընկեր առաջատար բուհի հետ համագործակցությամբ ներդրված է ոլորտի կառավարիչների վերապատրաստման սերտիֆիկացված ծրագիրը, որի դասախոսական կազմը վերապատրաստված և ընտրված է գործընկեր բուհի կողմից: Ծրագրի առանձին մոդուլների ընդգրկված են դոկտորանտուրայի ծրագրերում: Ներդրված կրթական ծրագիր:	(0) 1	2029 սեպտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ.4.2.3	Գիտական աշխատողների ատեստավորման կարգի վերանայում՝ գիտական ղեկավար պաշտոնների պահանջների և	Գիտական ղեկավար պաշտոնների (լաբորատորիայի կամ խմբի ղեկավար) համար վերանայված է ներկայացվող պահանջները և պատասխանատվությունների շրջանակը, ներմուծված է հաշվետվողականության մեխանիզմները, որոնց շրջանակներում գիտական ստորաբաժանումների ղեկավարները կրելու են	1	2026 հոկտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

	պատասխանատվության շրջանակի սահմանում	անմիջական պատասխանատվություն գիտական ստորաբաժանման արդյունավետության համար ինչպես նաև ավելի ինստիտուցիոնալ ու հաշվետու ձևով են տնօրինելու (կամ մասնակցելու տնօրինմանը) ստորաբաժանման կադրային, նյութատեխնիկական և ֆինանսական ռեսուրսները: Գիտական կադրերի ատեստավորման կարգը վերանայված է:				
Գ4.2.4	Գիտական կազմակերպությունների ղեկավարների ընտրության պայմաններ	Լիազոր մարմնի կողմից հաստատվել է գիտական կազմակերպության ղեկավար պաշտոնների համալրման մրցույթի անցկացման ուղեցույցը ինչպես նաև այդ պաշտոնների համալրման համար որակավորումների և հմտությունների շրջանակը, որոնց հիման վրա նմանատիպ պահանջները ամրագրված են խոշորացված գիտական կազմակերպությունների կանոնադրություններով: Հաստատված ուղեցույց:	0 (1)	2026 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ4.2.5	Բազային ֆինանսավորման կարգի վերանայում	Գիտական կազմակերպություններին բազային ֆինանսավորման կարգում կատարված են համապատասխան փոփոխություններ, որով սահմանափակվում են վարչական և սպասարկող աշխատակիցների համամասնությունը ընդհանուր աշխատակիցների կազմի մեջ՝ մինչև առավելագույնը 25% կախված գիտական կազմակերպության հետազոտությունների բնույթից (տեսական հետազոտություններով զբաղվող կազմակերպությունների դեպքում ավելի քիչ համամասնությամբ): Խոշոր կամ պահպանության հատուկ կարիք ունեցող ենթակառուցվածքների առկայության դեպքում դրանց պահպանման համար առանձնացված անձնակազմը և ֆինանսավորումը տրամադրվում են առանձին հայտով: Բազային ֆինանսավորման կարգի փոփոխությունները հաստատված են:	1 (1)	2026 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

Գ4.2.6	Թվային վարչարարություն	Համալսարաններում և դրանց կազմում գործող գիտական կազմակերպություններում ներդրված են վարչարարության թվային գործիքներ, որոնց միջոցով կրճատված է անհարկի վարչական ապարատի կազմ ունենալու անհրաժեշտությունը: Թվային վարչարարության գործիքակազմը ներդրված է խոշորացված հանրային գիտական կազմակերպություններում:	(0%) 100%	2029 հունիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ4.2.7	Պատշաճ վարչարարություն	Գիտական կազմակերպությունների ֆինանսավորման կարգերով և համապատասխան մեթոդաբանությամբ ներդրված է վարչական ապարատի աշխատանքի արդյունավետության գնահատման համակարգ, որն անդրադառնում է վարչական կազմին տրամադրվող ֆինանսավորման վրա: Բազային ֆինանսավորման կարգում կամ պայմանագրերում ներառված կարգավորումներ:	(0) 1	2027 հուլիսի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ4.2.8	Ռեսուրսախնայող ենթակառուցվածքներ	«Ակադեմիական քաղաք» ծրագրի շրջանակներում նախագծվելիք շինությունների համար ռեսուրսախնայողական սկզբունքները սահմանված են այնպես, որ շինությունները կառուցվեն այնպես, որ հնարավորինս սահմանափակեն էլեկտրական էներգիայի, ջրի և այլ ռեսուրսների անհարկի կիրառությունը և օգտագործեն վերականգնվող ռեսուրսներ: Ուղեցույցը մշակված է:	0 (1)	2026 սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
ՄԱ4-3	Խոշորացված կլաստերներում գիտական և կրթական գործունեության համուղում					
	համալսարաններում ներդրված է պայմանագրերի ճկուն և պարզ համակարգ, որը թույլ է տալիս մեկ պայմանագրի շրջանակներում աշխատակցի հետ կազմակերպել ծանրաբեռնվածությունների տեսակների և մակարդակի կարգավորման հնարավորություններ, ներդրված են խրախուսման մեխանիզմներ դասավանդման կամ կրթական պրոցեսում ներգրավման համար, ինչպես նաև ամբողջությամբ հետազոտական աշխատանքով զբաղվելիս՝ համապատասխան հավելյալ պայմաններ: Կրթական և հետազոտական գործունեություններում ակադեմիական կազմի ներգրավումը կազմակերպվում են հասկանալի մեխանիզմներով՝ յուրաքանչյուր գործունեության տեսակի համար ունենալով առանձին շրջանակ, ինչը թույլ կտա խուսափելու հնարավոր «գորշ» հատվածներից: Գիտական կազմակերպությունների կառուցվածում առկա են ուսումնասիտազոտական ժամանակակից լաբորատորիաներ կամ տարածքներ՝ ուսանողների լաբորատոր պարապմունքների և հետազոտական աշխատանքների իրականացման համար:					

Գ4.3.1	Կրթական և հետազոտական աշխատանքների հավասարակշռում	Խոշորացված կլաստերներում միջազգային գործընկեր համալսարանների հետ ձևակերպված է ներքին վարչարարության այնպիսի մոդել, որի պարագայում ակադեմիական կազմի աշխատակիցը կարողանում է ճկուն եղանակով և իր հետազոտական կամ դասավանդման նախընտրություններին համապատասխան կարգավորել ծանրաբեռնվածությունները: 1) Ուղեցույցը կազմված է: 2) Անհրաժեշտ կարգավորումները ներդրված են ոլորտը կարգավորող ենթաօրենսդրական ակտերում և կանոնադրություններում:	(0) 1	1) 2026 սեպտեմբերի 1-ին տասնօրյակ 2) 2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ4.3.2	Գիտական գործունեության կազմակերպում կլաստերներում	Կլաստերների կազմում գործող գիտական կազմակերպությունների գործունեության համար սահմանված են շրջանակները, որոնց կիրարկումը երաշխավորում է գիտական գործունեության կազմակերպման այնպիսի մոդել, որը չի խոչընդոտում կազմակերպություններին զբաղվել հիմնականում հետազոտական աշխատանքներով՝ միաժամանակ երաշխավորելով ուսանողների ներգրավումը հետազոտական աշխատանքներին ինչպես նաև հավաստելով իրականացվող հետազոտությունների առաջադեմ բնույթը: Շրջանակը սահմանված է և անհրաժեշտ շտկումներն արված են իրավական ակտերում:	0 (1)	2) 2027 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ4.3.3	Ուսումնահետազոտական լաբորատորիաներ	Գիտական կազմակերպություններում տեղակայված են համալսարանական ուսումնահետազոտական լաբորատորիաները, որտեղ կազմակերպվում են ուսանողների լաբորատոր դասընթացները, ինչպես նաև ըստ մասնագիտական ուղղությունների պահանջների՝ տրամադրում են տարածքներ և հնարավորություններ ուսանողների հետազոտական աշխատանքների իրականացման համար:	0 (1)	2026 հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ

		Ուսումնահետազոտական լաբորատորիաների տեղակայման և աշխատանքի մոդելի հայեցակարգը պատրաստ է:				
ՄԱ4-4	Միջազգային նշանակության հետազոտական ենթակառուցվածքներ					
	Ակադեմիական քաղաքի տարածքում կամ դրա շրջանակներում ստեղծվել է առնվազն մեկ միջազգային նշանակություն և հետաքրքրություն ներկայացնող հետազոտական խոշոր ենթակառուցվածք, որը հասանելի է գործընկերների համար՝ նախապես հայտարարած պայմաններով:					
Գ4.4.1	Միջազգային նշանակության ենթակառուցվածքների բացահայտում	Մասնագիտական խմբերի միջոցով, ըստ հնարավորության ԵՄ գործընկերների ներգրավմամբ, իրականացվել է գոյություն ունեցող հետազոտական խոշոր ենթակառուցվածքների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրում, դրանց առաջխաղացման հնարավորությունների ուսումնասիրություն և գերակայությունների հետ համադրում: Կազմված է վերլուծական և խորհրդատվական փաստաթուղթ:	0 (1)	2028 թվականի հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	10,000,000	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ
Գ4.4.2	Միջազգային նշանակության ենթակառուցվածքի ստեղծում	Ակադեմիական քաղաք ծրագրի կամ գիտական համակարգի բարեփոխումների շրջանակում՝ խորհրդատվական փաստաթղթի հիման վրա իրականացվել է առնվազն մեկ ենթակառուցվածքի վերազինում՝ համակարգի վերազինման գործընթացի շրջանակներում և իրականացվել է դրա ինտեգրումը միջազգային կոնսորցիումների մեջ կամ հանդիսանում է միջազգային հետազոտական ենթակառուցվածք՝ օգտագործման ընթացակարգերով: Միջազգային խոշոր հետազոտական ենթակառուցվածքի քանակ:	0 (1)	2030 Հոկտեմբերի 3-րդ տասնօրյակ	Լրացուցիչ ֆինանսավորում չի պահանջվում	ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ